

Overnames:

welke impact heeft dit op het werk van de actuaris?

In de verzekeringswereld vinden regelmatig overnames plaats. Deze overnames kunnen het volledige verzekeringsbedrijf betreffen, een entiteit (bijvoorbeeld de entiteit schadeverzekeringen) of alleen een portefeuilleonderdeel. Zodra een overname definitief is en de formele fusiedatum bekend is, zal bij de overnemende partij een proces ingericht moeten worden om de financiële cijfers te integreren in de rapportages. Dit gebeurt vaak ruim voordat de polissen geconverteerd zijn naar de administraties van de overnemende partij. Dit artikel gaat over de integratie van de Solvency II-rapportage bij overname van een levensverzekeringsbedrijf. Zowel het proces als inhoudelijke kwesties komen aan de orde.

HET INTEGRATIEPROCES IN EEN VROEG STADIUM

Het uiteindelijke doel is om de Solvency II-rapportages van beide partijen zoveel mogelijk met hetzelfde systeem te produceren, maar dat zal direct na overnamedatum in het algemeen niet mogelijk zijn. In de eerste consolidatie na de formele overname zullen de cijfers op een laat moment in het proces worden samengevoegd. In dit geval wordt de volledige rapportage van de overgenomen partij nog op basis van de systemen van deze partij verricht. De uiteindelijke cijfers voor de gecombineerde Solvency II-rapportages worden bij elkaar opgeteld, waarbij zo nodig op basis van schattingen gecorrigeerd wordt voor al bekende waarderingsverschillen. Het eventuele diversificatievoordeel in de risicomarge en de SCR door de samenvoeging dient hierbij te worden bepaald. In dit stadium is het van belang dat er goede afstemming is met de overgenomen partij over de verwachtingen van de aan te leveren cijfers. Hierbij kan gedacht worden aan scenario's die doorgerekend moeten worden en in welk format de informatie aangeleverd moet worden.

DE DEFINITIEVE UITWERKING VAN HET INTEGRATIEPROCES

Zo snel mogelijk na de fusie wordt begonnen met de inventarisatie van de modelleringsystemen. Afhankelijk van de situatie na de overname worden idealiter de polissen van de overgenomen partij zo snel mogelijk in de systemen van de overnemende partij geïntegreerd, zodat de doorrekening van begin af aan door de processen van de overnemende partij kan lopen. Hiermee wordt dan één proces bereikt, wat efficiënt is. Bij een overname van een eenvoudige portefeuille kan dit stadium snel bereikt worden, voor meer complexe en gevarieerde portefeuilles kan dit echter veel langer duren. Bij een complexe

overname kan ervoor gekozen worden om de kasstromen met de bestaande modellen van de overgenomen partij vast te stellen en deze kasstromen te integreren in een eigen waarderingsmodel. Kasstromen zijn immers portefeuille-specifiek, terwijl waarderingsmethoden van kasstromen meer generiek van aard zijn. Op deze manier is al snel een synergievoordeel te behalen: vanaf de waardering van de kasstromen is er nog één proces, waarbij bijvoorbeeld de berekening van een diversificatievoordeel binnen SCR en risicomarge automatisch meeloopt. Uiteraard is het van belang om na te gaan of de invulling van kasstromen voor beide modellen gelijk is en technisch past binnen het waarderingsstelsel. Ook moet rekening gehouden worden met verschillende indelingen van producten naar bijvoorbeeld homogene risicogroepen.

Nadat de eerste integratieslag is gerealiseerd kunnen, afhankelijk van de inrichting van het gecombineerde rapportageproces, nog aanvullende werkzaamheden noodzakelijk zijn. Hierbij kan gedacht worden aan de (her)validatie van de (overgenomen) modellen, de inrichting van controles rondom datakwaliteit, de borging van de beschikbaarheid van historische data en de beheersing van het proces rondom End-User Computing.

WAARDERINGSVERSCHILLEN

Onder waarderingsverschillen wordt verstaan verschillen in de gehanteerde assumpties en verschillen in de modellering van de verplichting. Tijdens het due diligence proces wordt er een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke waarderingsverschillen tussen de bestaande en de over te nemen partij of portefeuille en de bijbehorende verwachte impact hiervan. Zodra het overnameproces is afgerond en er contact is met het actuaariaat van de overgenomen partij, kan er begonnen worden met de inventarisatie van de waarderingsverschillen.

Assumpties

Het is aannemelijk dat er verschillen bestaan tussen de gehanteerde niet-economische assumpties van beide partijen. Daarnaast kunnen er verschillen zijn in de methodiek voor het vaststellen van de assumptie of kan de betekenis van de assumptie in de waarderingsmodellen verschillen.

Afhankelijk van verschillende factoren kan ervoor gekozen worden om één nieuwe assumptie vast te stellen die van toepassing is op de gecombineerde portefeuille of om een afzonderlijke assumptie te handhaven specifiek voor de overgenomen portefeuille. Factoren waar rekening mee gehouden dient te worden zijn bijvoorbeeld de productkenmerken, het gehanteerde acceptatiebeleid, de materialiteit van de portefeuille, de beschikbaarheid van voldoende en juiste data en de granulariteit van de assumptie in de eigen en de overgenomen portefeuille. Als bijvoorbeeld uit ervaringscijfers blijkt dat de waargenomen sterfte bij de overgenomen portefeuille materieel anders is dan die bij een vergelijkbare portefeuille bij de overnemende partij, moeten de oorzaken onderzocht worden en zal dit implicaties hebben voor de vast te stellen assumpties en de uit te voeren berekeningen.

Bij de kostenassumptie moet onderzocht worden of de oude assumpties na integratie, voor zowel de overgenomen partij als de eigen portefeuille, nog van toepassing zijn. Bij de overname van een partij wordt vaak een synergievoordeel in de kosten gerealiseerd en zijn de bestaande kostenassumpties voor zowel de eigen als de overgenomen portefeuille mogelijk niet meer van toepassing.

Modellerings- en methodiekverschillen

De gekozen modellering bij de overgenomen portefeuille voor de waardering van de verplichtingen kan afwijken van de eigen modellering. Enkele voorbeelden zijn de gekozen risk drivers voor de vaststelling van de risicomarge, de manier waarop een prognosetafel wordt doorlopen of de methodiek voor de vaststelling van de SCR. Of de bestaande modellering van de overgenomen partij aangepast moet worden is afhankelijk van verschillende factoren: de impact van het waarderingsverschil, de vereiste capaciteit en doorlooptijd om het

waarderingverschil aan te passen in de modellering, de mogelijkheid om het waarderingsverschil op een andere manier op te lossen en de tijd dat het model van de overgenomen portefeuille nog in gebruik blijft.

De waarderingsverschillen die tegengekomen gaan worden zijn sterk afhankelijk van de overgenomen portefeuille, hierdoor is het niet mogelijk om een uniforme aanpak te definiëren welke voor iedere portefeuille van toepassing is. Bij ieder integratieproces zal er een uitvoerige analyse gemaakt moeten worden om tot de complete lijst van waarderingsverschillen te komen. Per waargenomen waarderingsverschil dient er een weloverwogen keuze gemaakt te worden. Als in het due diligence-proces een gedegen onderzoek heeft plaatsgevonden naar de portefeuille van de overgenomen partij, kunnen de inzichten uit dit proces worden gebruikt bij daadwerkelijke integratie van de Solvency II-cijfers.

TER AFSLUITING

Bij een overname is het voor de integratie van de Solvency II-cijfers efficiënt om deze in een zo vroeg mogelijk stadium door het eigen proces te laten overnemen. Vaak is dat voor de eerste rapportageperiode niet mogelijk en dienen de cijfers, vastgesteld door gescheiden systemen, op een verstandige wijze bij elkaar gevoegd te worden. In een volgende fase van het proces is het een optie om de kasstromen nog door de bestaande systemen van de overgenomen partij te laten bepalen en deze kasstromen te integreren in een eigen waarderingsstelsel. Hiermee wordt dan al snel een synergievoordeel behaald. Waarderingsverschillen zullen ontegenzeggelijk aan de orde zijn. Voor niet-economische assumpties, zoals sterfte, afkoop en kosten, zal stuk voor stuk bekeken moeten worden of overgegaan wordt naar een gezamenlijke assumptie of dat deze gescheiden moeten blijven. Voor methodologische verschillen zal in het algemeen overgegaan worden naar de methode van de overnemende partij. ■

JIJ HET TALENT,
WIJ DE CONTACTEN

Maak voor een persoonlijk en inspirerend gesprek over je professionele toekomst een afspraak met:

Anno Bousema +31 (0)6 53 30 97 52 anno.bousema@financialassets.nl

Mieke Habraken +31 (0)6 27 45 63 70 mieke.habraken@financialassets.nl

www.financialassets.nl

FINANCIAL ASSETS ACTUARIAL
EXECUTIVE SEARCH

SPECIALIST IN PERFECT ACTUARIAL & RISK JOBS:
* NON LIFE * PENSIONS * HEALTH * LIFE INSURANCE * EMPLOYEE BENEFITS * ENTERPRISE RISKMANAGEMENT *
* GENERAL INSURANCE * FINANCE & INVESTMENT * CAPITAL MANAGEMENT *

Drs. R. Bruning AAG (links), Ir. G.E.M. van de Sande AAG (midden) en M.J. van der Veen MSc zijn werkzaam bij a.s.r. binnen de 1^e lijn en betrokken bij de vaststelling en rapportage van de marktwaardeverplichtingen en levensrisico's van ASR Leven onder Solvency II.

